

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Luomu Terva-teepuushampoon tuotetestaus

Moisio, Arja

2015 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Tikkurila

Luomu Terva-teepuushampoon tuotetestaus

Arja Moisio
Kauneudenhoitoalan koulutus
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2015

Moisio Arja

Luomu Terva-teepuushampoon tuotetestaus

Vuosi 2015 Sivumäärä 43

Tämä opinnäytetyö on tehty Luomu terva-teepuushampoon käyttäjätutkimuksena Frantsilan Luomuyrtille. Tuotetestauksen tarkoituksena oli kartoittaa, onko yrityksen kehittämä shampoo valmis tuotantoon ja sitä kautta myyntiin. Tässä tuotetestauksessa verrokkina oli perustervashampoo. Tuotetestauksen tuloksia kartoitettiin testaaajien täyttämien lomakkeiden avulla. Tuotetestauksen otos oli 40 parturi-kampaamon asiakasta, joista 34 palautti täytetyn lomakkeen. Tuotetestauksen tarkoituksena oli testata, kuinka kehitteillä olevan Luomu terva-teepuushampoon ominaisuudet vastasivat jo markkinoilla olevaa perustervashampoota. Tuotetestauksen tuloksena lisäkehitystarpeeksi tuli Luomu terva-teepuushampoon vaahtoavuuden parantaminen. Vaahtoavuutta toivottiin lisää, mutta sitä vastoin tuotteen mietoja, hoitavia pesuominaisuuksia ja kotimaisuutta arvostettiin.

Teoriaosuudessa käsitellään laadullisen tutkimuksen eri muotoja kuten, kokeellinen tutkimus, survey-tutkimus ja tapaustutkimus. Laadullisen tutkimuksen menetelmistä tähän työhön soveltui parhaiten tapaustutkimus. Tapaustutkimuksen tutkimusasetelma oli mahdollista tehdä ilman tutkimusolosuhteiden vakiointia. Lisäksi teoriaosuudessa käsitellään ja vertaillaan molempien testishampoiden ainesosia ja niiden toiminnallisia ominaisuuksia. Ainesosista tarkemmin tarkasteltiin tervan ja teepuuöljyn alkuperää sekä niiden toiminnallisia ominaisuuksia.

Asiasanat: tuotetestaus, luomu, terva, teepuu, laadullinen tutkimusmenetelmä, tapaustutkimus

Moisio Arja

Product testing of the organic tar and tea tree shampoo

Year	2015	Pages	43
------	------	-------	----

This Bachelor's thesis was conducted as user research of an organic tar and tea tree shampoo. The purpose of the product testing was to study whether the new shampoo developed by the Frantsila organic herb farm is ready for manufacturing and also for the market. In this product test, the control product was a basic shampoo, which included tar oil. The results of the product test were collected through a customer survey consisting of open-ended survey questions. The sample of the product test was 40 customers of a hair salon for men and women. Out of 40 customers 34 filled out the questionnaire. The main aim of the test was to compare the properties of the new organic tar and tea tree shampoo to the basic tar shampoo which is already on the market. As a result of the product test, lathering of the organic tar and tea tree shampoo was set as an improvement goal. The product test revealed the need for increased lathering, whereas positive feedback was given on mild washing properties which take care of the hair and that the product was manufactured in Finland.

The theoretical part of the thesis discusses the different forms of qualitative research, such as experimental research, survey research and case study research. A case study was the most appropriate method for this qualitative study, because it was possible to carry out the study without any standardised study conditions. Furthermore, the components of both test shampoos and their functional characteristics were discussed and compared in the theoretical part. More detailed comparative analysis was carried out for the origin of the tar and the tea tree oil as well as for their functional characteristics based on the user research.

Keywords: product test, organic, tar, tea tree, qualitative research method, case study

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Luomuyrittäjä Frantsila Ky	6
3	Tutkimusmenetelmien vertailua	8
	3.1 Kokeellinen tutkimus	9
	3.2 Survey-tutkimus	10
	3.3 Tapaustutkimus.....	10
4	Luomu Terva-teepuushampoon ja perustervashampoon erot	11
	4.1 Verrokki A päivittäistavarakauppa tervashampoo	12
	4.2 Verrokki B ecocert-sertifioitu Luomu terva-teepuushampoo.....	15
	4.3 Testattavien tuotteiden vertailu	20
	4.3.1 Luonnonkosmetiikassa sallitut ja kielletyt raaka-aineet	20
	4.3.2 Ecocert-sertifikaatti	22
	4.3.3 Luomukosmetiikan- ja luonnonkosmetiikan ero	23
5	Toimintasuunnitelma	23
	5.1 Tuotetestaus osan toteutus	24
6	Tuotetestauksen tulokset.....	24
	6.1 Tuotetestaajien ikäjakauma	25
	6.2 Hiusten ja päänahan mahdolliset ongelmat	26
	6.3 Käyttökerrat.....	27
	6.4 Sivuvaikutukset	28
	6.5 Apu mahdollisen hilseen hoidossa	28
	6.6 Arvio tuotteesta kouluarvosanoin 1-5	28
	6.7 Muutettavaa tai mikä erityisen hyvää	29
	6.8 Tuotteiden jatkokäyttö ja suositukset	30
	6.9 Tuotteen kotimaisuuden ja luonnonmukaisuuden arvostus.....	30
	6.10 Kehitysehdotuksia	30
7	Tutkimustulosten yhteenveto	31
8	Pohdintaa.....	33
	Lähteet	35
	Kuviot.....	39
	Taulukot	40
	Liitteet.....	41

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö on tehty Luomu Terva-teepuushampoon käyttäjätutkimuksena Frantsilan Luomuyrtiltä Ky:lle. Tuotetestauksen tarkoituksena on kartoittaa, onko yrityksen kehittämä shampoo valmis tuotantoon ja sitä kautta myyntiin. Tuotteesta on tehty aikaisemmin kolme eri versiota, joita on yrityksen toimesta tutkittu pienemmällä käyttäjämäärällä kuin mitä tässä tutkimuksessa. Edellisissä tutkimuksissa on vertailtu keskenään kahta eri kehitteillä olevaa tuotetta kartoitettu lähinnä, miltä niiden ominaisuudet tuntuvat testaa- jien aiemmin käytämiin tuotteisiin verrattuna ja kumpi testi tuotteista on ollut käyttöominaisuuksiltaan parempi.

Tässä tuotetestauksessa verrokkina on tervashampoo, joka ei täytä luomushampoo kriteereitä. Tuotetestauksen tarkoituksena oli testata, kuinka kehitteillä oleva Luomu terva-teepuushampoo vastaa ominaisuuksiltaan jo markkinoilla olevaa perustervashampoota. Tuotetestauksella kartoitetaan samalla tuotteen mahdollista lisäkehitystarvetta. Tuotteen on poikettava positiivisesti perustuotteesta, koska sen tuotantokustannukset nousevat luomuo- minaisuuksiensa vuoksi suuremmiksi kuin perustuotteen. Kustannusten noustessa myös kuluttajahintaa nousee perustuotteen hintaa korkeammaksi ja näin laadullisten käyttöominaisuuksien pitää vastata hintaa. Pelkkä luomustatus ei riitä tuotteen tuomiseksi markkinoille vaan sen pitää myydä laadullaan ja käyttöominaisuuksillaan.

Opinnäytetyö rajattiin käsittelemään tutkittavan shampoon käyttöominaisuuksia normaaleissa kylpyhuoneolosuhteissa ilman vakiointia. Testauksessa ei otettu huomioon testaa- jien hiusten käsittelyitä tai hiusten erilaisia laadullisia ominaisuuksia. Tutkimuksessa vertailtiin kahden eri shampoon käyttöominaisuuksia keskenään. Tuotetestauksessa käytetyt shampoot olivat verrokki A perustervashampoo ja verrokki B ecocert Luomu terva-teepuushampoo. Tuotetestaus- tulosten perusteella ratkaistaan Luomu terva-teepuushampoon markkinoille tulo.

2 Luomuyrtiltä Frantsila Ky

Frantsilan luomuyrtiltä on perustettu vuonna 1981. Frantsilan perustajat Virpi Raipala-Cormier ja James Cormier ovat 30 vuodessa kehittäneet intohimollaan terveyteen ja yrteihin korkealaatuiset Frantsilan luomuyrtiltutuotteet sekä luontaishoidolliset kokonaisuudet ja -kou- lutukset, jotka ovat saaneet tunnettavuutta Japanissa saakka. Nykyisin kokonaisuuteen kuuluu varsinainen yrtiltä, jonka yhteydessä toimii ”Hyvän olon keskus” missä järjestetään koulu- tuksia ja tehdään erilaisia hoitoja. Tippavaaran teollisuusalueelle olevalle tehtaalle on keski- tetty tuotanto ja tutkimustyö. Hämeenkyrön keskustassa on Kehäkukka ravintola jonka tarjoi- lee kasvisruokaa ja myy Frantsilan luomutuotteita. (Raipala-Cormier 2015.)

Tuotevalikoima on lisääntynyt vuosienvarrella noin sataan erilaiseen tuotteeseen. Lähtökoh-
tana alussa oli erilaiset hoitoöljyt, joiden rinnalle on tuullut pikkuhiljaa ihonhoitotuotteita ja
hiustenhoitotuotteita sekä erilaisia suun kautta nautittavia luomutuotteita, kuten erilaiset
yrttiteet ja rohtotuotteet. Kehäkukassa on myynnissä kaikkia markkinoilla olevia Frantsilan
tuotteita. Kesäkuukausina pihapiirissä on lisäksi 300 yrtin näytepuutarha ja käsityöpuoteja.
Kaikessa tarjonnassa pyritään ekologisuuteen ja luonnon mukaisuuteen, Kehäkukkakin on 1875
rakennetussa koulurakennuksessa. (Raipala-Cormier 2015.) Frantsilan Luomuyrttitilan pää-
paino on kotimaisten luomuyrttien viljely, jalostus ja myynti. Suomalaisen kansanlääkinnän ja
nykytutkimuksen yhdistelmällä Frantsilassa on kehitetty kaiken kaikkiaan yli kaksisataa itse-
hoidollista luomuyrttituotetta. (Mantere 2015.)

Kuvio 1: Kehäkukka (Frantsila 2015)

Frantsilan eettisyys ja ekologisuus on edelleen yrityksen perusta. Frantsilassa toteutetaan
eettistä yrittäjyyttä toimimalla niin, että yritys tuottaa suomalaisia terveyttä edistäviä luo-
mutuotteita, palveluja sekä luontaista terveydenhoitoa ja hyvinvointia edistävää koulutusta
vastuullisesti ihmistä ja luontoa kunnioittaen. Yritys on erikoistunut vain luomutuotteisiin,
mitkä tekevät tuotantoon omat haasteensa. Luomutuotteiden puhtauskriteerit ja lainsäädän-
nön luomat kriteerit ovat huomattavasti tiukemmat kuin vastaavilla perusteollisuuden tuot-
teilla. Yritys pyrkii ekologisiin ratkaisuihin kaikessa toiminnassaan pakkausmateriaalit mukaan
lukien. (Raipala-Cormier 2015.)

Kuvio 2: Frantsilan Luomuyrttitila, Hyvänolonkeskus (Frantsila 2015)

3 Tutkimusmenetelmien vertailua

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus vastaa kysymyksiin: Kuinka monta? Kuinka usein? Kuinka paljon? (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009: 160.) Kvantitatiivisen tutkimuksen juuret ovat luonnontieteissä ja sen monet tutkimustavat ovat hyvin samantyyppisiä. (Hirsjärvi ym. 2009: 139.) Kvantitatiivisessa tutkimuksessa ovat keskeisiä asioita aiempien tutkimusten johdopäätökset ja teorit, hypoteesit, käsitteiden määrittely, havaintoaineiston määrällinen ja numeerinen mittaaminen sekä tulosten analysointi tilastollisin perustein esimerkiksi taulukoiden ja graafisten esitysten avulla. Kvantitatiivinen tutkimus perustuu tarkoin määriteltyyn koehenkilömäärittelyyn ja suureen otokseen, jonka perusteella tulos voidaan yleistää perusjoukkoon. (Hirsjärvi ym. 2009:140.)

Määrällisessä tutkimuksessa lomakkeen kysymykset tehdään helposti analysoitaviksi. Lomakkeen kysymyksiin vastataan joko numeroin tai rastittamalla mahdollinen vastaus. Määrällisessä tutkimuksessa ei käytetä yleensä avoimia kysymyksiä, sillä niiden tarkka analysointi on aikaa vievää ja yksiselitteisten vastausten saaminen haastavaa kun otos on suuri. Monivalintakysymyksillä saadaan helposti vertailtavia vastauksia, lisäksi niihin vastaaminen on helpompaa. (Hirsjärvi ym. 2009: 201.) Tuloksia voidaan analysoida esimerkiksi ristiintaulukoimalla saatuja vastauksia, tässä tulosten laskennassa on suurimerkitys otoksen koolla. Tulokset ovat yleistettävissä perusjoukkoon sitä paremmin, mitä suurempi on otos. Otoksen ollessa pieni prosentuaaliset heitot vastauksissa ovat suuria, yksi eriävä vastaus voi vääristää keskimääräistä tulosta. (Hirsjärvi ym. 2009: 180.)

Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisessa elämässä tapahtuvien asioiden kuvaaminen ja niiden vaikutukset tuloksiin, pyrkimyksenä tutkia tutkimuskohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti, sillä todellisuutta ei voi jakaa osiin tapahtumien vaikuttaessa toisiinsa monensuuntaisesti. Arvot vaikuttavat ihmisten ymmärrykseen tutkittavista asioista, joten arvolähtökohdat ovat merkittävä seikka tutkimustyössä. Kumpaa tietoa pidämme tärkeämpänä määrää vai laatua, tutkimusmenetelmä valitaan halutun tuloksen mukaan. Tutkimuksessa voidaan saada tulokseksi vain ehdollisia selityksiä, jotka rajoittuvat johonkin aikaan ja paikkaan. Olemme kiinnostuneita asioista joita ei voi todentaa määrällisesti. (Hirsjärvi ym. 2009: 160.)

Laadullinen pohjautuu kokonaisvaltaiseen tiedonhankintaan, joka on toteutettu luonnollisissa ja todellisissa tilanteissa. Laadullisessa tutkimuksessa suositetaan ihmistä tiedon lähteenä, toisin sanoen tutkimuksen tilaaja ja -tekijä luottavat enemmän omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin tutkittavien tai tutkimuksessa mukana olevien testaaajien kanssa kuin mitareilla hankittavaan tietoon. (Hirsjärvi ym. 2009: 161.)

Laadullisessa tutkimuksessa käytetään induktiivista analyysiä jossa, tutkimuksen tekijän tarkoituksena on paljastaa odottamattomia seikkoja. Lähtökohtana ei ole teoria eikä hypoteesien testaus, vaan aineiston monialainen ja yksityiskohtainen tarkastelu. Tutkimuksessa suositetaan laadullisten metodien käyttöä aineistonkeruussa, eli metodeja, joissa tutkittavan kohteen ominaisuudet tulevat esille. Tutkittavan tiedon keräämiseen käytetään usein lomakkeita ja testejä. (Hirsjärvi ym. 2009: 163-164.) Tutkimuksen kohdejoukko valitaan tarkkaan harkiten, ei satunnaisotannalla. Tutkimuksen edetessä voidaan muokata tutkimussuunnitelmaa, eli tutkimus toteutetaan joustavasti olosuhteet huomioiden. Tutkimuksessa käsitellään tapausta tai tapauksia ainutlaatuisina, joten myös aineisto tulkitaan ainutlaatuisena. (Hirsjärvi ym. 2009: 164.) Laadullisessa tutkimuksessa voidaan käyttää erilaisia toimintatapoja.

Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen erottelu on vaikeaa, koska ne sivuavat monissa kohdissa toisiaan ja karkeat jaottelut eivät auta käytännöntutkimuksessa. Nykyisin monet tutkijat haluaisivat poistaa vastakkainasettelun, koska menetelmät lähinnä täydentävät toisiaan, eivätkä ole toistensa vastakohtia. (Hirsjärvi ym. 2009: 135-136.) Tutkimuksessa numerot ja niiden merkitykset käsitteellistävät toisiaan ja ovat toisistaan riippuvaisia. Kvalitatiivisen tutkimuksen avulla saatuja tietoja voidaan yleistää kvantitatiivisin menetelmin koskemaan koko tutkimusaineistojoukkoa. Tutkimuksessa kvantitatiivinen vaihe voi edeltää kvalitatiivista vaihetta, vaiheet selventävät ja tukevat tiedonhankintaa. (Hirsjärvi ym. 2009: 137.)

3.1 Kokeellinen tutkimus

Kokeellisella tutkimuksella mitataan yhden käsiteltävän muuttujan vaikutusta toiseen muuttajaan. (Hirsjärvi ym. 2009: 134). Kokeellisessa tutkimuksessa selvitetään yleensä yhden tai

kahden muuttujan vaikutusta tutkimuskohteeseen. Testataan hypoteesien (ennakoitu ratkaisu, arvio) toteutumista. Koetilanteessa kaikki muuttujat yhtä tai kahta lukuun ottamatta pidetään muuttumattomina, näin verrataan muuttuvien tekijöiden vaikutusta vakioituihin kohteisiin ja näin voidaan nähdä muuttuvien tekijöiden vaikutus lopputulokseen. Näin voidaan testata esim. veden määrän vaikutusta liuksen viskositeettiin. (Hirsjärvi ym. 2009:158.)

3.2 Survey-tutkimus

Survey-tutkimuksella kerätään tietoa standardoidussa muodossa joukolta ihmisiä. (Hirsjärvi ym. 2009:134). Kun tilastollinen tutkimus ymmärretään tutkimusstrategiana eikä pelkästään metodina, niin sen luonteenomaisena piirteenä voidaan pitää suurta määrää havaintoyksiköitä. Kerätyn aineiston avulla kuvaillaan, vertaillaan ja selitetään ilmiöitä. (Hirsjärvi ym. 2009:134.)

Tilastollisen tutkimuksen yleinen soveltamistapa on kysely, joka puolestaan on survey-tutkimuksen keskeinen menetelmä. Survey-tutkimuksella tarkoitetaan kuitenkin laajemmin sellaisia kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti ja joissa kohdehenkilöt muodostavat otoksen tai näytteen tietystä perusjoukosta. Survey-tutkimus voi siten olla myös esimerkiksi kvantitatiivinen sisällönanalyysi tai havainnointiin perustuva tutkimus. Tilastollisessa tutkimuksessa pyritään usein tarkastelemaan havaintoyksiköitä, esimerkiksi yksilöitä, erilaisiin kategorioihin jaoteltuina, esimerkiksi sukupuolen, koulutuksen, tulojen perusteella ja siten tarkastelun kohteena ovat enemmän sosiaaliset tai kulttuuriset rakenteet kuin yksilöt sinänsä. Muuttujien välisten systemaattisten yhteyksien tarkastelu ja yleistäminen otoksesta perusjoukkoon tehdään tilastollisia testausmenetelmiä hyödyntämällä. (Hirsjärvi ym. 2009: 193-194.)

3.3 Tapaustutkimus

Tapaustutkimus eli case-tutkimus on yksi tutkimuksen toimintatavoista kokeellisen tutkimuksen ja survey-tutkimuksen ohella. Tapaustutkimus ei ole varsinainen tutkimusmenetelmä, se on yksi kvalitatiivisen tutkimuksen laji. Tapaustutkimus luo yksityiskohtaista, intensiivistä tietoa yksittäisestä tapauksesta tai pienestä joukosta toisiinsa suhteessa olevia tapauksia. (Hirsjärvi ym. 2009: 134).

Tapaustutkimusta käytetään erityisesti yhteiskuntatieteissä ja luonnontieteissä. Siinä paneudutaan muutamiin tapauksiin ja ominaisuuksiin syvällisemmin eri näkökulmista, sen sijaan että otettaisiin suuri, edustava aineisto ja tutkittaisiin tilastollisesti sen ominaisuuksia. Tavoitteena ei ole löytää yleistyksiä ja tyypillisiä piirteitä eikä syy-seuraussuhteita, vaan kuvaila ilmiöitä sekä ominaisuuksia ja tehdä uusia havaintoja. (Hirsjärvi ym. 2009: 134.)

Kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän tutkimusstrategioista tapaustutkimus soveltuu parhaiten Luomu terva-teepuushampoon tuotetestaukselle. Tutkimuksella saadaan yksityiskohtaista tietoa kahden erityyppisen tervashampoon vaikutuksista ja eroavaisuuksista pesutilanteessa. Tuotetestaajat on valittu pienenä otoksena perusjoukosta. Tapaustutkimuksen tutkimusasetelma on mahdollista tehdä ilman, että tutkimusolosuhteita pitää vakioida. (Hirsjärvi ym. 2009:135.) Tehdyssä Luomu terva-teepuushampoon tuotetestauksessa tutkimusolosuhteet ovat vakioimattomat kylpyhuone olosuhteet, tutkimustulos vastaa näin tyypillisiä tuotteen käyttötapojen ja olosuhteiden mukaista tulosta. Tutkimustulosten analyysissä on käytetty sekä laadullisen, että määrällisen tutkimusmenetelmän tunnusomaisia analyysimenetelmiä selvittämään toisiaan. Tutkimuslomakkeessa olevat monivalintakysymysten vastaukset on analysoitu taulukoimalla ja graaffisilla kaavioilla esittäen, mikä on määrällisen tutkimuksen tunnusomainen analysointimenetelmä ja tulosten esitystapa. Kysymyslomakkeessa olleet avoimien kysymysten vastaukset on analysoitu laadullisen tutkimuksen menetelmällä, kirjoittamalla auki vastausten sisältö.

4 Luomu Terva-teepuushampoon ja perustervashampoon erot

Tuotetestaukseen käytettiin Luomu terva-teepuushampoon verrokkina pitkään markkinoilla olevaa päivittäistavarakaupasta saatavaa tervashampoota. Alla olevassa kuvassa voi huomata pienen värieron, A shampoo on väriltään jonkin verran tummempi kuin B shampoo. A shampoo oli verrokki ja B shampoo Frantsilan Luomuyrittötilan kehittämä testattava Luomu terva-teepuushampoo. Testaajille ei ennakoon kerrottu, kumpi oli testattava shampoo, näin ei tullut ennako asennetta suuntaan tai toiseen. Pulloja kääntelemällä pystyi huomaamaan pientä viskositeetti eroa, A shampoo oli hivenen viskositeetiltaan sakeampaa.

Kuvio 3: Tuotetestauksessa käytetyt shampoopullot

4.1 Verrokki A päivittäistavarakauppa tervashampoo

Verrokki A shampoon valmistajan sivuilta löytyy seuraavan sisältöinen markkinointiteksti: Perinteikäs tervantuoksuinen X merkinen tervashampoo on valmistettu puhtaista, parhaista raaka-aineista. Sen kaikille hiustyypeille sopiva koostumus kosteuttaa hiusten lisäksi hiuspohjaa ja auttaa ehkäisemään toistuvasti käytettynä hilseen muodostumista. (Cederroth Oy 2015.)

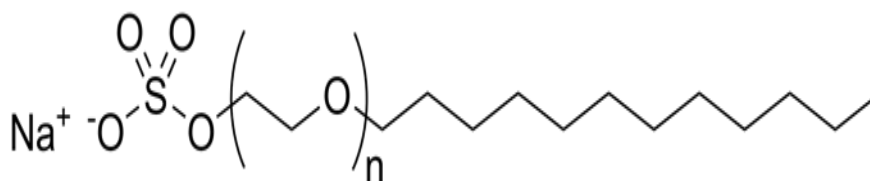
Aine	Ainesosa ja sen tehtävä tuotteessa
Aqua	Vesi, liuotin
Sodium Laureth Sulfate	Pinta-aktiivinen aine
Sodium Chloride	Paksuutta säätelevä aine, viskositeetin säätäjä
Cocoamidopropyl Betaine	Miedosti pesevä aine
Propylene Glycol	Propyleeniglykoli on orgaaninen yhdiste (alkoholi), joka on huoneenlämmössä olomuodoltaan väritöntä, hajutonta, itseensä kosteutta sitovaa (hygroσκοoppista) jähmeää nestettä.
PEG-4 Rapeseedamide	Nestemäinen viskositeetinsäätäjä, pinta-aktiivinen hyvän ihoa puhdistava vaikutus, vaahdon muodostaja.
Parfum	Hajuste
Citric Acid	Sitruunahappo, pH:n säätäjä, kosteuttava, hapet-

	tumista estävä. Sitruunahappoa löytyy luonnosta mm. hedelmistä
Panthenol	Poistaa sähköisyyttä, hiusta ja ihoa hoitava
Pantolactone	Humektantti, kosteudensitoja
DMDM Hydantoin	Säilöntäaine
Benzyl Alcohol	Liutin ja hajusteen pohja-aineena. Ihoa ärsyttävä aine, mikä on mainittava käyttöturvallisuustiedoissa.
CI 15510	Oranssi väriaine
CI 19140	Tartratsiini keltainen väriaine
CI 42090	Briliant sininen väriaine
CI 28440	Briliant musta väriaine

Taulukko 1: Verrokki A shampoon ainesosaluettelo (Cederroth Oy 2015)

Natriumlaurylieetterisulfaatti

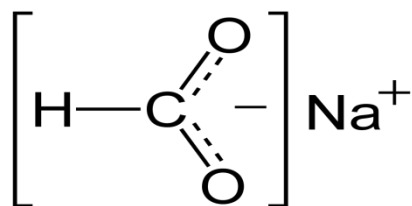
Natriumlaurylieetterisulfaattia käytetään yleisesti shampoissa, sen hyvän vaahdon muodostuskyvyn takia. Lisäksi se on pesutehoa lisäävä pinta-aktiivinen aine. Vielä yleisempi pesutehoa ja vaahdon muodostusta lisäävä tensidi on Natrium Lauryyli Sulfaatti. Natriumlaurylieetterisulfaattii on yleisesti käytetty anioninen pinta-aktiivinen tensidi. Samaa tensidiä käytetään yleisesti myös muissa nestemäisissä pesuaineissa. Se on pitkäaikaisesti käytettynä allergisoiva aine. (Winter 2005: 471.)

Kuvio 4: Natriumlaurylieetterisulfaatti (Wikipedia 2015)

Natriumkloridi

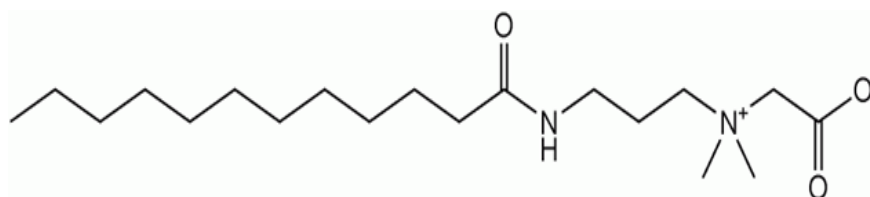
Natriumkloridia tuotteessa käytetään paksuntajana. Tavallinen ruokasuola, vaikuttaa myös tuotteen viskositeetin kautta tuotteen käyttöomaisuuteen. (Salvador & Chisvert 2008: 334.)

Kuvio 5: Natriumkloridi (Wikipedia 2015)

Kookosamidopropylibetaiini

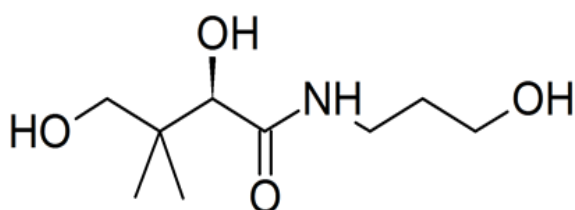
Kookosamidopropylibetaiini on valmistettu kookospähkinäöljystä ja kookoksen juurista. Sitä käytetään yleisesti meikinpoistoaineissa ja shampoissa. On hyvin siedetty päänahan iholla mutta voi aiheuttaa ihottumaa silmäluomissa, koska kasvojen iho on herkempi kuin päänahka. Se on hyväksytty aine sekä peruskosmetiikan valmistuksessa, että luonnonkosmetiikassa. (Winter 2005: 162.)

Kuvio 6: Kookosamidopropylibetaiini (Wikipedia 2015)

Pantenoli

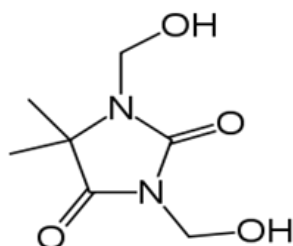
Pantenoli eli pantoteenihappo sitoo kosteutta kosteuttaen hiuksia ja antaen niille kiiltoa. Samalla se myös estää päänahan kuivumista. Siitä on tullut hyvän kosteuden sitovuusominaisuutensa vuoksi suosittu ainesosa hiusten hoitotuotteita. Pantenoli on B ryhmän vitamiini jolla on ihmisen kudosta parantava vaikutus. (Winter 2005: 385.)

Kuvio 7: Pantenoli (Wikipedia 2015)

DMDM Hydantoiini

DMDM Hydantoiini toimii tuotteessa säilöntäaineena vapauttaen formaldehydejä taistellen mikro-organismeja vastaan. Pitkäaikaisessa käytössä sen allergisoivat ominaisuudet saattavat tulla esiin. (Winter 2005: 217.)

Kuvio 8: DMDM Hydantoiini (Wikipedia 2015)

4.2 Verrokki B ecocert-sertifioitu Luomu terva-teepuushampoo

Luomu Terva-teepuushampoo tukee päänahan hyvää terveyttä, desinfioi ja elvyttää hiusten kasvua sekä terveyttä. Se sisältää ecocert-sertifioitujen pesevien aineiden lisäksi mm. hoitavina aineina tervaa, teepuuöljyä, rosmariinia, koivumahlaa, ruusun kukkaisvettä, turve- ja kehäkukkautosta. Terva, teepuu ja kehäkukka ovat tunnettuja myös hilseen poistossa. (Frantsila 2015.)

Aine	Ainesosa ja sen tehtävä tuotteessa
Aqua (Water)	Vesi. Lähdevesi toimii yrttien liuottimena
Rosa Damascena (Rose) flower water	Ruusun luomukukkaisvesi, ihoahoitava-aine
Cocamidopropyl betaine	Kookosamidopropylibetaiini Kookosöljyjohdannainen, mieto pesevä aine , allergian aiheuttajina toimivat usein yhdisteen epäpuhtaudet. (Raipala-Cormier. 2004: 291.)
Lauryl Glucoside	Lauryyli-glukosidi Mieto, pesevä aine Lauryylihapon ja glukoosin johdannainen
Coco-Glucoside	Kookosglukosidi Paksuntava aine, joka saadaan kookoksesta. Ihoa pehmentävä ja kosteuttava aine.
Glyceryl Oleate	Glyseryylioleaatti. Valmistettu auringonkukan siemenöljystä ja gly-

	seriinistä. Yhdessä kookosglukosidin kanssa estää hiuspohjan ja ihon kuivumista ja antaa hiuksille silkkimäisyyttä. Sopii hyvin herkkäihoiselle.
Betula pendula (Birch) Sap	Koivumahla. Ravitseva, luonnollisia sokereita ja runsaasti hi-venaineita sisältävä lisä hiusten hoitoon.
Sodium Benzoate	Natriumbentsoaatti, bentsoehapon suola Säilöntäaine
Extracts [*Calendula officinalis (Calendula) flower Sphagnum]	Kehäkukka, luomu-uutostiiviste Ihokudosta rauhoittava ja parantava, hiuksia kirkastava, hilsettä poistava
Carex (Peat)	Turve, luomu-uutostiiviste Ihokudosta tervehdyttävä ja puhdistava vaikutus
Pyroleum pini	Terva, hautaterva
Citric Acid	Sitruunahappo pH:n säätäjä, kosteuttava, hapettumista estävä. Sitruunahappoa löytyy luonnosta mm. hedelmistä
Essential oils Melaleuca alternifolia (Tea tree)	Teepuu, aromaterapeuttinen eteerinen öljy.
Rosmarinus officinalis (Rosemary)	Rosmariini, aromaterapeuttinen eteerinen öljy. Hoitaa hiuspohjan sairauksia. Elvyttää hiuspohjan verenkiertoa, tuuheuttaa hiuksia ja lisää hiusten kasvua
Potassium Sorbate	Kaliumsorbaatti eli sorbiinihaponkaliumsuola, toimii luonnollisena säilöntäaineena. On myös elintarvikesäilöntäaine.
Flower essences [*Vaccinium myrtillus (Blueberry)]	Mustikka, kukkaterapeuttinen luomu-uutos Tukee hiuspohjan ravintoaineiden saantia.
Urtica dioica (Nettle)	Nokkonen, kukkaterapeuttinen luomu-uutos Vahvista, elvyttää ja ylläpitää hiusten hyvää yleiskuntoa.
Achillea millefolium (Yarrow)].	Siänkärsämö, kukkaterapeuttinen luomu-uutos Suojaa ihoa ja kohottaa sen tervettä vastustuskykyä

Taulukko 2: Verrokki B shampoon ainesosaluettelo ((Raipala-Cormier 2015)

Damaskonruusun luomukukkaisvesi

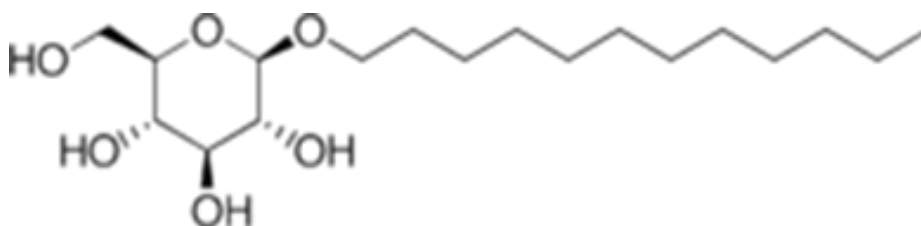
Ruusuvesi parantaa ihon kosteustasapainoa ja hoitaa ihoa supistamalla ihohuokosia päästämättä näin ihon kosteutta haihtumaan. Sillä on myös rauhoittava vaikutus. (Raipala-Cormier 2004:305.) Ruusuvesi on saatu Damaskon ruusun terälehdistä tislaamalla perinteisellä tislusmenetelmällä. (Dweck 2011: 270.)

Kuvio 9: Damaskonruusu (Wikipedia 2015)

Lauryyli Glukosidi

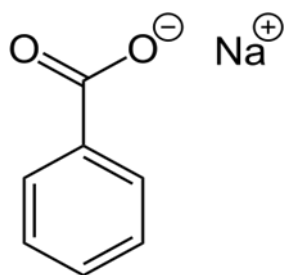
Yleisesti käytetty pinta-aktiivinen aine joka laskee veden pintajännitettä, Lauryyli Glukosidi on miedosti pesevä tensidi. Lauryyli Glukosidi on lauryylihapon ja glukoosin johdannainen.

Kuvio 10: Lauryyli Glukosidi (Wikipedia 2015)

Natriumbentsoaatti

Natriumbentsoaatti on bentsoehapon suola, jolla on antiseptinen ja säilyvyyttä edistävä vaikutus. Sitä käytetään myös elintarvikkeissa säilöntäaineena. Tehokas säilöntäaine tehoaa hii-
voin, bakteereihin ja sieniin. Bentsoehappoa esiintyy luontaisesti happamissa marjoissa, erityisesti puolukoissa, karpaloissa ja lakoissa. (Evira 2015.)

Kuvio 11: Natriumbentsoatti (Wikipedia 2015)

Terva

Terva on rauhoittava aine ja sitä käytetään palovammojen ja hyönteisten pistojen hoitoon. Siitä on tehty myös hauteita hiertymien, leikkaushaavojen ja turvotusten hoitoon. Tietystä osasta männyn kaarna on paljon antioksidantteja jolla on hoidollisia antibakteerisia ominaisuuksia. (D'Amelio 199:171.)

Tervaa on perinteisesti käytetty terapeuttisiin hoitoihin, sillä on antiseptinen ja stimuloiva vaikutus. Tervan rauhoittava vaikutus perustuu siinä oleviin eteerisiin öljyihin. Mäntyjä kasvaa eripuolilla maapalloa ja niiden pihkasta uutettavassa tervassa on kaikkialla samoja parantavia ominaisuuksia. Pihka on puun suoja-aine se estää lahoamista ja korjaa puihin tulevia haavaumia, sama ominaisuutta käytetään hoidettaessa tervalla ihmiskehoa. (Dweck 2011: 260, 320.)

Tuotteessa oleva terva on Suomalaista hautatervaa, jonka tarkoitus on desinfioida ja tervehdyttää päänahkaa. Käytetty mm. psoriasis- ja hilseen hoitoon, molempien hiuspohjan ongelmien hoidossa on saatu hyviä hoitotuloksia. (Raipala-Cormier 2015). Hautatervaa valmistetaan kuivatislauksella eli pyrolyysillä, missä puuaine hajotetaan erilaisiksi tuotteiksi lämmön avulla. Merkittävin puun kuivatislauustuote on terva. Se on hapanta, paksuhkoa öljymäistä nestettä. Parasta tervaa saadaan pihkapitoisista puista, varsinkin männystä. (Kainuunterva 2015.)

Kuvio 12: Tervahauta (Wikipedia 2015)

Teepuuöljy

Teepuuöljyä saadaan pienikokoisesta australialaisesta myrttikasveihin kuuluvan *Melaleuca alternifolia* -puun lehdistä. Teepuuöljyä uutetaan puunlehdistä höyryn avulla. Nimensä se on saanut, koska uudisasukkaat käyttivät puun lehtiä teen valmistukseen. Puuta kasvaa Australi-
an lisäksi myös Uudessa-Seelannissa ja Etelä-Aasiassa. (Baumann 2015: 297.)

Teepuuöljyn ominaisuudet ovat hyvin samanlaisia kuin tervan. Teepuuöljy lisää vastustuskykyä ja torjuu myös sieni infektiota. Lisäksi se parantaa hiussuonten verenkiertoa. (Raipala-Cormier 1997: 161.) Lisäksi teepuuöljy on tehokas suoja saasteille se laaja-alaisten pilaantu-
neiden organismien tarttumista. (Dweck 2011: 126.) Puusta saatavaa uutetta käytetään haavojen ja ihoinfektioiden hoitoon. 1920-luvulta lähtien teepuuöljyä on käytetty lisääntyvästi antiseptisena ja tulehdusta rauhoittavana aineena. Viimeisen tiedon mukaan sitä käytetään myös aknen hoitoon, hilseeseen, psoriasikseen, kutinaan, ientulehduksien hoitoon ja moniin muihin iho-ongelmiin. (Baumann 2015: 297.)

Kuvio 13: Teepuu (*Melaleuca alternifolia*) (Wikipedia 2015)

4.3 Testattavien tuotteiden vertailu

Ainesosaluetteloiden auki kirjoittamisen jälkeen voi hyvin todeta kuinka eri sisältöisistä shampoista on kyse, kuitenkin molemmat pesevät hiukset puhtaiksi. A shampoo sisältää pelkästään kemianteollisuuden tuotteita ja tervakin on vain hajusteella saatu tuoksu tuotteelle. Näin luodaan mielikuvia tervashampoosta, joka todellisuudessa onkin vain tervantuoksuinen shampoo kuten yrityksen markkinointitekstistä voi lukea. Shampooon väri on saatu aikaan erilaisten väripigmenttien sekoituksella, kylläkin onnistuneesti koska vertailtavana olevat tuotepakkaukset on kuvattu rinnakkain (Kuva 2) ja sävyero on hyvin pieni lähes huomaamaton.

Testattavana olevat shampoista toinen on ecocert-sertifioitu shampoo ja toinen päivittäiskaupan hyllyltä löytyvä shampoo, mutta tämä eroavaisuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kumpikaan olisi toistaan huonomman laatuinen eroavaisuuksistaan huolimatta. Molemmat ovat valmistettu noudattamalla samaa EU:n kemikaaleja koskevaa lainsäädäntöä, luomushampoota lisäksi säätelee erilaiset luomukosmetiikalle säädetyt lainalaisuudet.

Luonnonkosmetiikalle, luonnonmukaiselle kosmetiikalle ja ekokosmetiikalle ei ole omaa lainsäädäntöä. Kaikkia kosmeettisia valmisteita koskee sama kosmetiikkalainsäädäntö. Sen yhtenä päätavoitteena on korkeatasoinen ihmisten terveyden suojeleminen. Eri järjestöillä on omia luonnon- ja ekokosmetiikan sertifikaatteja, joiden vaatimuksissa on eroavaisuuksia. Nämä sertifikaatit eivät perustu kosmetiikkalainsäädäntöön, vaan ovat yritysten vapaaehtoisesti käyttämiä järjestelmiä, joita voidaan noudattaa kosmetiikkalainsäädännön lisäksi. (Tukes 2015.) Taulukoissa 3 ja 4 on lueteltu luonnonkosmetiikassa sallitut ja kielletyt raaka-aineet.

Ihmisillä on sosiaalinen ja terveydellinen tarve peseytyä sekä luontainen halu kohentaa ulkonäköään. Näiden tarpeiden toteuttamiseksi ihminen on kehittänyt käyttöönsä tuotteita, joita voidaan valmistaa nopeasti ja tehokkaasti. Luonnonkosmetiikan valmistuksessa ja käytössä pyritään mahdollisuuksien mukaan edistämään sekä ihmisen, että ympäristön hyvinvointia, mikä tekee sen valmistuksesta haastavaa. (Pro luonnonkosmetiikka ry 2015.)

4.3.1 Luonnonkosmetiikassa sallitut ja kielletyt raaka-aineet

Sallitut raaka-aineet	
Luonnonöljyt ja -vahat	Oliiviöljy, mehiläisvaha, kasvisöljyt
Kuivatut & jauhetut kasvinosat	Siemenet, kaarnat, marjat, juuret, lehdet
Kasviuutteet & kasvimehut	Terva, pihka, mahla
Hyväksytyin menetelmin valmistetut kasvi-	Sokerijohdannaiset, Lauryyli Glukosidi

peräiset pinta-aktiiviset aineet	
Eteeriset öljyt	Säilöntäaineena ja hajusteena, teepuuöljy, eukalyptusöljy, piparminttuöljy
Levät	Merilevä, piilevä
Suolat	Luonnonsuolat
Sokerit	Laktoosi, glukoosi, sakkaroosi, fruktoosi
Savet	Luonnonsavi
Mineraalit	Hiekka, savet, ruokasuola ja hohkakivi
Tietyt eläinperäiset aineet	Mehiläisvaha, hunaja, maito
Biokemian keinoin valmistetut aineet	Ksantaanikumi, etanoli

Taulukko 3: Luonnonkosmetiikassa sallitut raaka-aineet (Frantsila 2015.)

Kielletyt raaka-aineet	
Synteettiset aineet, jotka voivat olla esimerkiksi hajusteita, väri- tai säilöntäaineita, antioksidantteja tai kemiallisia UV-suodattimia	Jotka voivat olla esimerkiksi hajusteita, väri- tai säilöntäaineita, antioksidantteja tai kemiallisia UV-suodattimia
Kuolleista eläimistä peräisin olevat raaka-aineet	lhra, tali, liivate, eläinperäinen kollageeni eikä luujauho ole sallittuja
GMO	Geenimuunnelluista organismeista johdetut raaka-aineet, eläin, kasvi tai bakteeri jonka geeniperimää on muunneltu keinotekoisesti.
Petrokemian teollisuudesta peräisin olevat raaka-aineet	Mineraaliöljy, parafiini, vaseliini
Silikoniyhdisteet	Methiconi, dimethikoni ja syklo-methikoni
Polyakrylaatit	Kaikki akrylaattijohdannaiset, muovit
Säteilytetyt raaka-aineet	Säteilyttäminen muuntaa raaka-aineen ominaisuuksia
Etoksyloitoja emulgaattoreita	PEG- ja PPG-yhdisteet
Alkyyylisulfaattit	Natriumlaurylieetterisulfaatti ja Natriumlauryylisulfaatti, runsaasti vaahtoavia tensidejä
Säilöntäaineet, jotka eivät ole luonnollisen kaltaisia	Parabeeni, formaldehydiä, tai formaldehydin vapauttajia, triklosaania tai metyyli-isotiatsolinonia
Synteettiset väripigmentit	Esimerkiksi atsovärit, Clxxx

Taulukko 4: Luonnonkosmetiikassa kielletyt raaka-aineet (Frantsila 2015.)

Näiden vaatimusten lisäksi, koska on kyse ecocert-sertifikaatin ominaisuudet täyttävästä tuotteesta, sen tulee sisältää sellaisia orgaanisia kasviperäisiä aineita, mitkä ovat ominaisia ja mahdollisia kasvattaa alueellisesti lähiseudulla. Tuotteeseen ei voi käyttää aineita, mitkä eivät ole saatavilla tai valmistettavissa lähiseudulla kasvatettavista kasveista. Ecocert-ominaisuuden takaamiseksi Frantsilan Luomuyrittäjä pyrki pääsääntöisesti käyttämään tuotevalmistukseensa raaka-aineita omasta tuotannostaan tai sopimusyrittäjien tuottamina. (Frantsila 2015.)

4.3.2 Ecocert-sertifikaatti

Ecocert-sertifikaatin myöntäjä on Ranskalainen Ecocert Group. Ecocert Group on perustettu 1992, se on voittoa tavoitteleva organisaatio, joka myöntää sekä luonnonkosmetiikka- että luomukosmetiikka sertifikaatteja. Kosmetiikkatuotteita on sertifioituna lähes 20 000 eri tuotetta, sertifiointi tehdään yksittäiselle tuotteelle. Ecocert-sertifikaatin voi saada vaikka tuottajan vain yksi tuote täyttäisi sertifikaatin kriteerit. Ecocert-sertifikaatin on tarkoitus määrittää parempi laatutaso Ranskan ja koko Euroopan kosmetiikkalainsäädännön alaisille luonnon- ja luomukosmetiikkatuotteille. Näin myös turvataan parempien ja laadukkaampien alkuperäisten raaka-aineiden käyttö, joka säästää kokonaisvaltaisesti luontoa koko tuotantoprosessin ajan ja takaa laadukkaamman lopputuotteen kuluttajille. (Groupe ecocert 2015.)

Ecocert-sertifiointi oli ensimmäinen organisaatio joka kehitti standardoinnin luonnonkosmetiikan ja luomukosmetiikan erottelun toisistaan. (Natural and organic cosmetics 2015.)

Kuvio 14: Luonnonkosmetiikan Ecocert-sertifikaatti (Natural and organic cosmetics 2015)

Ecocert-luonnonkosmetiikka tuotteessa pitää olla vähintään 50 % kasviperäisiä aineita ja vähintään 5 % kaikkien ainesosien painosta pitää olla peräisin luonnonmukaisesta tuotannosta. (Natural and organic cosmetics 2015.)

Kuvio 15: Luomukosmetiikan Ecocert-sertifikaatti (Natural and organic cosmetics 2015)

Ecocert-luomukosmetiikka tuotteessa pitää olla vähintään 50 % kasviperäisiä aineita ja vähintään 10 % kaikkien ainesosien painosta pitää olla peräisin luonnonmukaisesta tuotannosta. (Natural and organic cosmetics 2015.)

4.3.3 Luomukosmetiikan- ja luonnonkosmetiikan ero

Luomukosmetiikassa painotetaan luomuraaka-aineiden osuutta valmiin tuotteen koostumuksessa. Tämän vuoksi voidaan todeta, että valitettavasti kaikki luomukosmetiikkana markkinoitavat tuotteet eivät täytä luonnonkosmetiikan vaatimuksia. Luomukosmetiikka, jossa luonnollisuuden ajatus säilytetään kautta linjan kaikkia raaka-aineita valitessa, on eettisesti kestävä, mitä kuluttaja voi hiuksiinsa tai iholleen laittaa. Luomukosmetiikan raaka-aineiden tulee olla tuotettu alusta loppuun saakka ilman mitään kemiallisia lisäaineita, säilöntäaineita tai lannoitteita. (Luonnonkosmetiikka/luonnonkosmetiikan määritelmä 2015.)

5 Toimintasuunnitelma

Tuotetestauksen tuloksia selvitettiin kvalitatiivisella tutkimusmenetelmällä. Kokeellinen tutkimus voi olla luonteeltaan joko kokeellista, kaikki sen tunnusmerkit täyttävää, tai kvasikokeellista. Tässä tapauksessa on kyse kvasikokeellisesta tutkimusmenetelmästä, koska kaikkia koeasetelman vaatimuksia ei täytetä käytännöllisten syiden takia. (Virtuaali amk 2015.) Yritystä koskevan aineiston keräämisen tehtiin suullisesti haastatellen Luomu tervatepuushampoon kehittäjää Virpi Raipala-Cormieriä ja Frantsilan Luomuyrittötilan markkinointipäällikköä Timo Manteretta. Haastattelu on helpoin tapa kartoittaa pohjatietoa tuotteesta ja yrityksestä. Teoriaa tutkimuksen pohjaksi ainesosista ja lainsäädännöstä haettiin sähköisistä lähteistä ja kirjallisuudesta.

Tuotetestauksen tulosten keräämiseen tehtiin kyselykaavake tutkimuksen tilaajan toiveiden perusteella. Tutkimuskaavakkeen kysymysten asettelu tehtiin sellaiseen muotoon, että niiden avulla saataisiin mahdollisimman paljon tietoa tuotteen jatkokehitystä ja markkinoinnin segmentointia ajatellen. Tuotetestauksen tuloksia analysoitiin laadullisella tutkimusmenetelmällä, minkä pohjalta raportti on kirjoitettu. Tutkimusongelma perustuu pääosin ilmiön, shampoon käyttökokemuksiin ja pesutuloksen kuvailuun. Aineiston analyysimenetelmiksi riittävät

ilmiötä kuvaavat tunnusluvut. (Kananen 2011:85.) Vastauksista saaduista luvuista pääteltiin taulukkolaskentaohjelman avulla saatu mielipidetutkimuksen testitulos. Tulokset havainnollistetaan pylväskaavioilla, joista voi lukea keskiarvot. (Kananen 2011:96.)

5.1 Tuotetestaus osan toteutus

Tuotetestaus tehtiin tutkimusta varten suunnitellulla kyselylomakkeella. Lomake koettiin tarpeelliseksi ja oleelliseksi osaksi tutkimusta. Kyselyn pohjaksi tehty lomake helpottaa kysymyksiin vastaamista ja se myös tekee tulosten analysoinnin helpommaksi. (Kananen 2011:44.) Suullisesti esitetyt kysymykset poikkeavat toisistaan ja näin eri verrokkituotteiden tuotetestaajilta saatu tieto ei vastaa toistaan. Jokainen tuotetestaaja täytti itse kyselykaavakkeen ja täytetyt kaavakkeet kerättiin yhteen, minkä jälkeen tulos selvitettiin taulukoimalla. Sanallisten kysymysten sisältö analysoitiin niistä tulleet saman sisältöiset vastaukset.

Tuotetestauksen toteutus alkoi helmikuun toisella viikolla 2015 kun shampoon käyttökokeilu aloitettiin 40 parturi-kampaamo liikkeen asiakkaalla. Tuotetestaajat valittiin käyttäen perusjoukkona parturi-kampaamoliikkeen asiakkaita, joilla oli päänahan ongelmia. Perusjoukosta valittiin 40 asiakkaan otos, otoksen tarkoitus on olla peilikuva vastaavasta suuremmasta populaatiosta. (Kananen 2011: 65.)

Kaikille tuotetestaajille jaettiin 50 ml pullo molempia shampoo laatuja, jotka jokainen tuotetestaaja käytti normaalien pesutottumusaikataulujensa mukaisesti loppuun. Ensin käytettiin verrokkishampoota A ja sen jälkeen verrokkishampoota B. Eri verrokkituotteiden käytön välissä pestiin viikko sillä shampooilla, millä on pesty ennen testin alkua. Näin lähtötilanne vakioitiin molempien shampooopesujen aloitustilanteeseen lähes samanlaiseksi. Testikäytön aikana testaajat täyttivät kyselykaavakkeen, missä selvitettiin tuotteen käyttökokemuksia ja tuntemuksia. Kysymyksiin vastattiin kun shampoo-pullo oli käytetty tyhjäksi. Testaajan on helpompi erottaa testattavan shampoon vaikutus päänahkaan, kun välissä pestään viikko totutulla tuotteella. Analysointi tapahtuu osaksi tunnetasolla, jos testipesujen välillä pidetään tauko, silloin esimerkiksi hilseilyn tai muun oireilun rajanveto on selkeämpää.

6 Tuotetestauksen tulokset

Tuotetestaajien täyttämistä kaavakkeista palautui 34 kappaletta ja 6 kaavaketta jäi palauttamatta. Kokonaisuudessaan palautusprosentti oli hyvä (85 %). Lyhyisiin monivalintakysymyksiin oli vastattu täydellisesti, mutta sanallisiin kommentoitaviin kysymyksiin vastaajat vastasivat hyvin valikoiden. Kommentteja sekä kehitysehdotusten, että hyvien ominaisuuksien osalta tuli tasapuolisen maltillisesti.

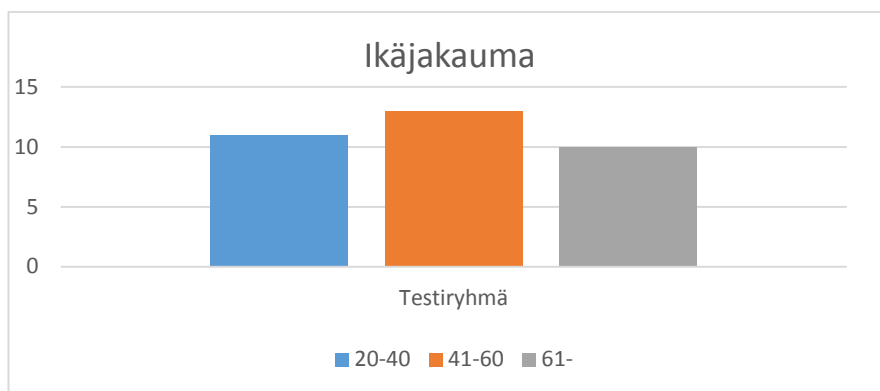
Mielipidetutkimusten luotettavuudesta ja vastausten todenmukaisuudesta voidaan keskustella. Tuotetestaajat ovat vastaajina erilaisia ja näin myös kysymykset tulkitaan eri tavalla. Kysymykset oli tehty niin, että niiden vastaukset ovat mahdollisimman lyhyitä ja selkeitä. Mitä monitahoisempia kysymyksiä tehdään, sitä vaikeampi niitä on vastaajien ymmärtää samalla tavalla. Kysytyn asiakokonaisuuden ollessa kovin suuri, voivat vastaajat ymmärtää kysytyn asian eritavalla. Eri tavalla ymmärretty asiakokonaisuus voi antaa vastaajalle erilaisen mielikuvan asiasta ja tällä tavoin lopputuloksesta tulee vääristynyt. (Suhonen 2006: 276-277.)

Tunnetaso vaikuttaa aina valintatilanteessa. Ihminen ostaa enemmän tunteella kuin järjellä, myös me suomalaiset, vaikka järki-ihmisinä me monesti ilmoitamme kaipaavamme erityisesti järkiargumentteja. Moni brändi keskittää edelleen kaikki paukkunsa tunnettuuden ja arvostuksen hankkimiseen. Nykymaailmassa se ei enää riitä. Brändin on mahdollista koskettaa kuluttajia tunnetasolla. Ymmärtämällä, miten tunnetaso toimii oman tuotteen kohdalla, tiedostamalla mikä on se ainutlaatuinen tunne ja millä valintatilanne käännetään oman tuotteen voitoksi. "Speak the language of emotions." (TNS Gallup 2011.)

6.1 Tuotetestaajien ikäjakauma

Kaavakkeen palauttaneiden tuotetestaajien ikäjakauma vastasi hyvin koko otannan ikäjakaumaa. Ikäjakauman ollessa otantaa vastaava tuloksen oletetaan olevan validi siinä määrin kuin mielipiteisiin ja tunneseikkoihin perustuvat tulokset voivat olla. Tunteisiin ja mielipiteisiin vaikuttavat seikat ovat kuitenkin suuri tekijä tuotteiden markkinoinnissa ja niiden myynnissä. Mielipiteisiin ja mielikuviin vaikuttaa aina jonkin verran testaaajan ikä, sillä iän ja elämän tilanteiden muutosten myötä myös pesutottumukset ja hiustenpesuvälit ovat erimittaisia. Nuoremmalla iällä elämä sisältää enemmän aktiviteetteja ja näin myös pesutarve on yleensä suurempi. Liikkuminen ja aktiivinen työelämä parantaa aineenvaihduntaa ja lisää hiukilua, mikä edellyttää tietyn tasoista hygieniaa.

Kaavakkeen palauttaneista tuotetestaajista 20-40-vuotiaita oli yksitoista kappaletta. Suurin ryhmä kaavakkeen palauttaneista oli 41-60-vuotiaita, heitä oli kolmetoista kappaletta. Yli 61-vuotiaita tuotetestaajia oli vähiten, heitä oli kymmenen kappaletta. Tuotetestaajien keski-ikä oli noin 46 vuotta, mikä osuu hyvin tuotetestaajien ikäjakauman puoleen väliin. Iän vaikutukset mielipiteisiin pitäisi näin tasoittua (Kuvio 16).

Kuvio 16: Tuotetestaajien ikäjakauma

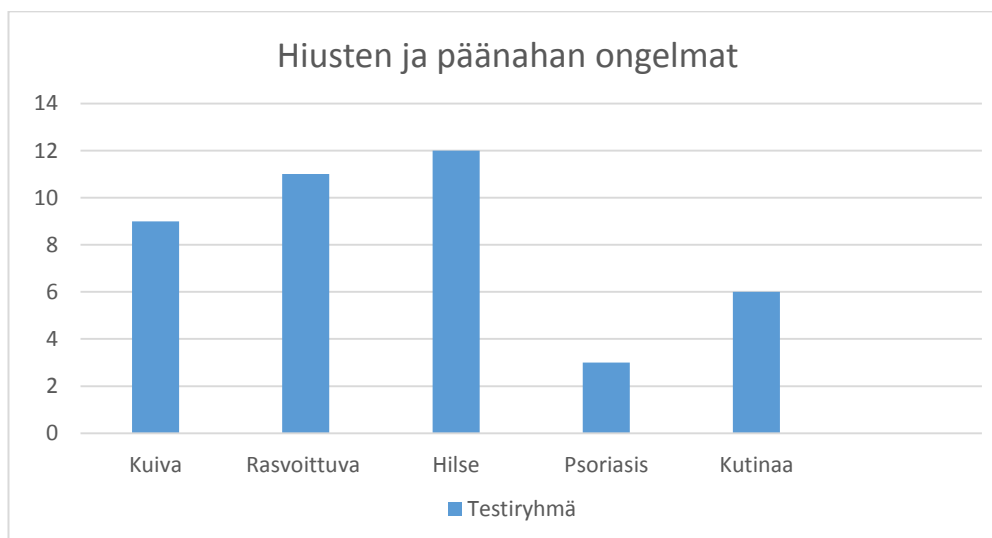
6.2 Hiusten ja päänahan mahdolliset ongelmat

Kyselyssä selvitettiin tuotetestaajien hiuspohjan ongelmat, kuiva hiuspohja, rasvoittuvat hiuspohja, hilseily, psoriasis ja kutiava hiuspohja. Tuotetestaajat olivat ennalta tunnettuja liikkeen asiakkaita ja ennen tuotetestausta oli tiedossa, että jokaisella oli jokin ongelma hiuspohjassa. Tässä kysymyskohdassa selvisi tarkemmin, mitä ongelmat olivat ja näin myöhemmässä vaiheessa voidaan päätellä, oliko shampooista hyötyä tai haittaa kyseisen ongelman hoidossa (Kappale 5.1).

Hiuspohjan kuivumista oli yhdeksällä testaajalla, heillä kaikilla oli myös hilseilyä. Osalla testaajista hilseily johtui psoriasisiksesta, mitä oli kolmella testaajalla. Yleiseksi ongelmaksi koettiin myös rasvoittuva hiuspohja ja hiukset, mikä oli ongelmana yhdellätoista testaajalla, kuudella oli kutinaa hiuspohjassa. Hiuspohjan kutina johtuu usein jostain ulkoisesta tekijästä, vääristä pesutottumuksista, pestään liian usein tai harvoin ja vääränlaisella shampooilla (Kappale 17).

Kutinan pohjimmainen syy on useimmiten pakottava tarve raapia, useimmiten kutiavan alueen raapiminen ja hieraisu tapahtuu huomaamatta. Häiritsevää kutinasta tulee jos yöllä herää raapimiseensa tai hereillä ollessaan raapii itsensä vereslihalle. Kutina on ”tarttuvaa” jos perheessä joku raapii, niin helposti myös muut omaksuvat saman tavan, kutina muuttuu krooniseksi. Yleisin syy kutinaan on kuitenkin jonkin asteinen ihotulehdus. Yhdellä viidestä aikuisesta ja lapsesta on atooppinen- ja kutiavan kuiva iho. (Terveyskirjasto 2015.)

Testaajien hiuspohjanongelmat eivät olleet kenelläkään lääkehoitoa vaativia vaan olivat testin aikaan stabiilissa vaiheessa. Olisi ollut liian suuri riski ottaa testaajaksi henkilöitä, joilla on menossa jokin lääkärin määräämä lääkehoito hiuspohja ongelmiin. Toinen ongelma olisi ollut, miten ratkaista, onko vaivan paraneminen tai paheneminen tulos shampooon käytöstä vai mahdollisesti lääkehoidosta.

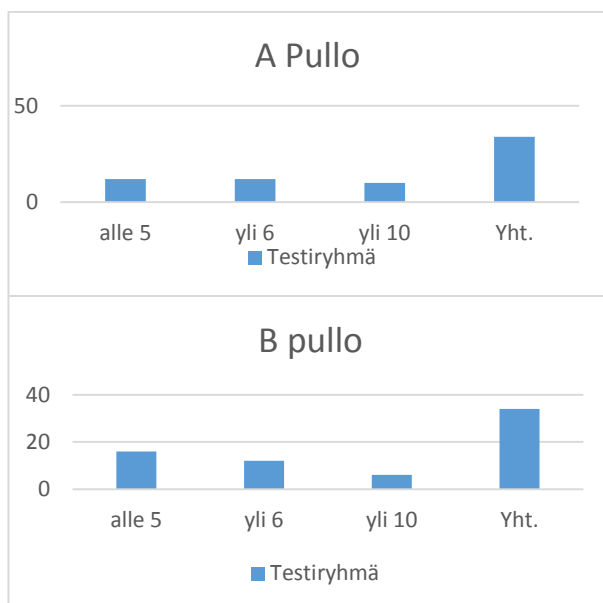
Kuvio 17: Tuotetestaajien hiusten ja päänahan ongelmat

6.3 Käyttökerrat

Testattavien shampooiden riittoisuutta vertailtiin pesukertojen määrällä, mitkä vaihtelivat eri testaajien välillä todella paljon. A shampoo oli testissä riittoisampi kuin B shampoo. Syy siihen miksi B shampooa kului enemmän kuin A shampooa oli yleinen uskomus vaahdon pesutehoon. B shampoo vaahdoti vähemmän ja sitä käytettiin määrällisesti enemmän yhdellä pesukerralla. (Kaavio 18).

Peruskuluttajilla on uskomus, että mitä enemmän vaahtoa sitä puhtaampaa tulee. Vaahto ei yksin takaa hyvää pesutulosta. Suurin osa ihmisistä hankaa shampooa hiuksissaan voimakkaasti, että saisi aikaan mahdollisimman runsaan vaahdon. Vaahto on kuitenkin suunniteltu osaksi luomaan psykologisen vaikutuksen hyvästä pesutuloksesta. Vaahto syntyy kun hangatesa shampooon pinta-aktiivisten ainesosien molekyylit sekoittuvat ilman kanssa ja muodostavat kuplia. Hyvään pesutulokseen päästään vaikka shampoo vaahdotisi vain sen verran, että se voitelee hyvin hiuspohjan ja levittyy hiuksiin tasaisesti. Yleensä neljännes normaalisti käytetystä shampoo määrästä riittää tähän. (terve.fi 2015.)

A shampooilla pesi alle viisi pesukertaa 12 testaaja, B shampooilla puolestaan 16 testaajaa pesi vähemmän kuin viisi kertaa. Kuusi pesukertaa tai yli molemmilla shampooilla pesi 12 testaajaa mutta yli kymmeneen pesukertaan riitti A shampooa kymmenelle testaajalle kun B shampooa yli kymmeneen pesukertaan riitti vain kuudelle testaajalle. (Kaavio 18 A ja B).

Kuvio 18: A ja B testishampoon riittävyysvertailu

6.4 Sivuvaikutukset

Sivuvaikutuksia tuli kummastakin tuotteesta hyvin vähän. A shampoon ongelmana yhdellä tuotetestaajalla oli latvoista kuivuvat hiukset ja näin ollen ne myös takkuuntuivat. B shampooista tuli yhdelle tuotetestaajalle hiuspohjan kutinaa, mikä kuitenkin väheni pesukertojen toistuksessa. Yhden tuotetestaajan hiukset tuntuivat B shampoo pesun jälkeen tahmaisilta. Muille ei tullut kummastakaan mitään sivuvaikutuksia.

6.5 Apu mahdollisen hilseen hoidossa

A shampoo vähensi hilsettä yhdellä testaajalla mutta toisella, jolla oli rasvoittuvat hiukset shampoo lisäsi toisen pesukerran jälkeen hilsettä. B shampoo auttoi yhden testaajan psoriasisikseen. Lisäksi yhdelle testaajalle, jonka hiuspohja oli kuiva, shampoo teki kahden ensimmäisen pesun jälkeen kutinaa. Pesukertojen toistuessa hiuspohjan kutina väheni ja loppua kohti kutina loppui kokonaan sekä hiuspohja lakkasi kiristelemästä. Muita kommentteja hilseen paranemisesta tai pahenemisesta ei tullut.

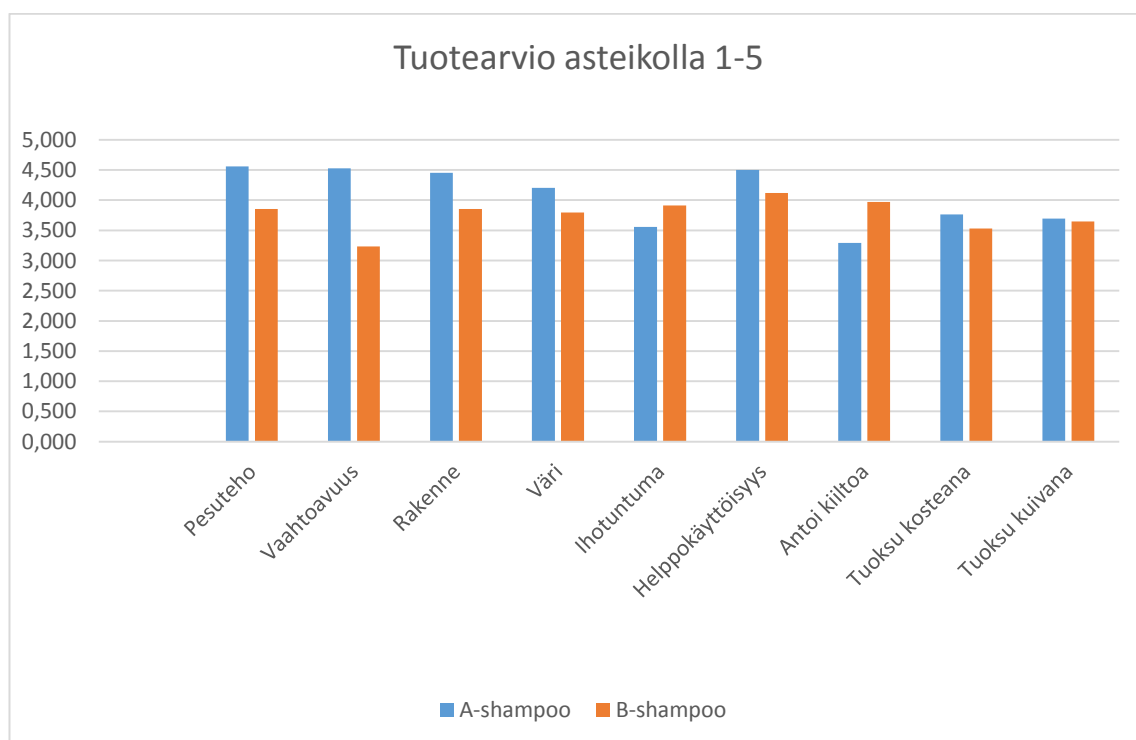
6.6 Arvio tuotteesta kouluarvosanoin 1-5

Testaajat arvioivat tuotteiden erilaisia ominaisuuksia ja vertailivat niitä keskenään. Suurimaksi eroavaisuudeksi tuli vaahtoavuus, missä luomushampoo sai selkeästi huonommat arvostelut. Matalampi vaahtoinen shampoo myös koettiin pesuteholtaan heikommaksi, vaikka lopputuloksena olivat puhtaat hiukset ja hiuspohja.

Vahvana tekijänä luomushampoolle nähtiin sen hyvä ihotuntuma ja hiusten parantunut kiilto. Pitkäaikaisessa käytössä näille ominaisuuksille todennäköisesti tulisi enemmän painoarvoa kuin pelkälle vaahtoavuudelle. Varsinkin ihmiset, jotka kärsivät kuivasta hiuspohjasta ja elottomista hiuksista, arvostavat lopputulosta enemmän kuin pesun aikaisia tunneseikkoja.

Shampoiden tuoksu sekä kosteissa, että kuivissa hiuksissa koettiin melko tasavertaisiksi, erot olivat hyvin marginaalisia. Toisaalta tuoksujen arvostus riippui paljon siitä pitkö testihenkilö yleensä ollenkaan tervan tuoksusta vai ei. Testihenkilöiden arvosanat tuoksuista kuivana tai kosteana olivat linjassa. Tuotetestaajista neljä antoivat kolmosen A shampooille kosteana, he antoivat myös saman arvosanan tuotteelle kuivana. Samoin olivat B shampooon arvosanat verrannollisia toisiinsa nähden.

Kokonaisarvio tuotteista oli hyvin tasainen. Mistään arviointikriteeristä toinen tuote ei ollut selkeästi ylivoimainen verrokkiin nähden. Eroavaisuudet tulevat lähinnä testaajien erilaisista mielikuvista ja tunneseikoista. Arvosteluihin vaikuttaa osaksi se, että pesuolosuhteet olivat vakioimattomat ja jokainen teki testit kotona omassa kylpyhuoneolosuhteessaan. (Kaavio 19)

Kuvio 19: Tuotteen käyttökokemusarviointi kouluarvosanoin 1-5

6.7 Muutettavaa tai mikä erityisen hyvää

A shampooissa kritisoitiin sen liian voimakasta pesutehoa ja sen myötä kuivattavuutta hiuspohjalle ja hiuksille. Toisaalta osa testaajista puolestaan koki saman ominaisuuden hyvänä. Kri-

tiikkiä tuli enemmän niiltä, joilla oli käsitellyt ja pidemmät hiukset. Shampooseen toivottiin enemmän hoitavia ja kostuttavia ainesosia, jonkun testaaajan mielestä se sopi vain rasvoittuvalle hiukselle.

B shampoo sai kritiikkiä niiltä, joilla oli rasvoittuvat ja käsittelemättömät hiukset, heidän mielestään se ei pessyt tarpeeksi puhtaaksi, vaan oli pestessä rasvaisen tuntuista. Lisäksi B shampooa joutui laittamaan enemmän saadakseen sen riittävästi vaahtoutumaan. Yhden tuotetestaajan mielestä se oli pistävän hajuista. Toinen näkökulma oli, että shampoo jätti hiukset kiiltäviksi ja hoidetun tuntuiseksi. Tuotetestaajat, jotka olivat tyytyväisiä kiiltoon, pitivät myös shampooon koostumusta hyvänä.

6.8 Tuotteiden jatkokäyttö ja suositukset

Testaajat, jotka olivat tyytyväisiä A shampooon pesutulokseen ja muihinkin ominaisuuksiin, olisivat valmiita käyttämään sitä jatkossa ja lisäksi suosittelemaan myös muille. Toisaalta samoin myös B shampooon tyytyväiset testaajat olisivat valmiita käyttämään shampooa jatkossa ja suosittelemaan sitä muillekin.

6.9 Tuotteen kotimaisuuden ja luonnonmukaisuuden arvostus

Molemmat tuotteet olivat Suomessa valmistettuja ja kotimaisuus koettiin tärkeäksi asiaksi tuotteessa. Kaikki tuotetestaajat arvostivat kotimaisuutta. Testaajille oli kerrottu testin alussa molempien tuotteiden olevan kotimaisia. Vastaajista 100 % arvosti kotimaisuutta.

Luonnollisuus koettiin myös tärkeäksi asiaksi, tästä myös kakki (34) tuotetestaajat olivat samaa mieltä. Tuotetestaajat vertasivat kahta tervashampoota, heille ei mainittu, että toinen oli ecocert-tuote ja toinen markkinoilla oleva perustervashampoo. Tuotetestaajille ei kerrottu testin alussa testattavien tuotteiden koostumusta, he tiesivät ainoastaan, että testin teettäjä on Frantsilan Luomuyrtilä Ky.

6.10 Kehitysehdotuksia

Tässä tutkimuksen käsitellään kohteena olevaan verrokki B shampooon kehitysehdotuksia. Suurin toive oli saada lisää vaahtoavuutta. Runsaan vaahton aikaan saaminen on haastavaa ecocert-tuotteessa, koska tuotteessa käytettävät pesevät ainesosat ovat matalavaahtoisia kuin peruskemianteollisuuden käyttämät tensidit. Tässä tapauksessa sulfaatit on korvattu gluco-sideilla, jotka ovat sokerijohdannaisia ja ovat vähemmän vaahtoavia. (Raipala-Cormier 2015.)

Puute vaahtoavuudessa koettiin huonontavan pesutehoa sekä muita shampooon käyttöominaisuuksia. Luomu terva-teepuushampoon tavoite on olla miedosti pesevä. Miedosti pesevänä se sopisi myös käsitellylle hiukselle ja kuivalle hiuspohjalle. Tuotteen tarkoitus on mahdollistaa päivittäinen pesu vaurioittamatta käsitellynkään hiuksen rakennetta. (Raipala-Cormier 2015).

7 Tutkimustulosten yhteenveto

Käytännöntutkimus saatiin vietyä läpi kaavakkeen teosta alkaen kolmessa kuukaudessa. Tilaa-ajan toiveena oli saada tuloksia mahdollisimman pian ja se myös toteutui. Kaavakkeiden ja testipullojen jako tapahtui vajaan viikossa, minkä jälkeen testaajilla oli aikaa puolitoistakuukautta tehdä testipesut. Osa palautti kaavakkeet jo neljän viikon kuluttua, mutta osaa testaajista piti vähän kiirehtiä, että aikataulu pysyi. Näin otannasta saatiin 85 % palautettuja kaavakkeita ja sen myötä testin tuloksetkin ovat niin luotettavia kuin vain mielipiteisiin perustuvat tulokset voivat olla.

Tutkimus tuotti tilaajalle tarpeeksi tietoa tuotekehittelyn hiomiseksi niin, että tuote voidaan tuoda markkinoille. Tutkimuksesta saatiin myös tietoa markkinoinnin pohjaksi. Tutkimustulosten perusteella tiedetään, minkälaisille kuluttajille tuotteen markkinointi kannattaa tulevaisuudessa suunnata. Tuotteesta tulee hoitotuote eikä suinkaan jokaiselle sopiva yleisshampoo kuten oli verrokki A jota jo markkinointilausekkeessa markkinoitiin kaikenlaisille hiuksille ja käyttäjille sopivaksi.

Tutkimuksen perusteella selvisi, että tuotteen kehittäjä on oikeilla jäljillä koska palautteessa tuli selvästi ilmi, että tuote sopii kuivalle hiuspohjalle ja käsitellyille hiuksille. Suurin osa luomushampoiden käyttäjistä hakee mietoa shampooa, joka rasittaa mahdollisimman vähän ympäristöä ja on näin myös käyttäjäystävällinen.

Testauksessa kehitettäviä asioita olisi lähinnä kysymysten vielä tarkempi täsmentäminen, ettei kysymyksissä ole tulkinnan varaa ja toisaalta myös vastausten saaminen niihin kysymyksiin, missä pitää itse kirjoittaa vastaus. Nyt jäi paljon tyhjiä rivejä, monivalintakysymyksiin oli kyllä vastattu hyvin kaikkiin mutta kirjoitettavat rivit olivat melko tyhjiä.

Markkinointia ajatellen voisi myös asettaa jonkun kysymyksen, nyt kysymykset olivat lähinnä vain tuotteen toimivuuteen ja koostumukseen liittyviä. Tietysti rivienvälistä voi aina lukea asioita, mitä sitten voi hyödyntää markkinoinnissa. Tuotteen pitäisi erottua muista vastaavista tuotteista niin että lähtee käyttäjän mukaan ja vieressä oleva tuote jää hyllyyn.

Timo Rope sanoo, että kun pyritään erilaistumiseen, se voidaan toteuttaa yhtäläillä fyysisen tuotteen kuin mielikuvatuotteenkin osalta. Fyysisessä tuotteessa tapahtuva erilaistuminen on tuotesuunnittelun ja kehityksen tulosta. Sen sijaan mielikuvatuotteessa toteutuu erilaistuminen, joka perustuu puhtaisiin markkinoinnillisiin ratkaisuihin. Riippumatta siitä onko fyysisellä tuotteella onnistuttu erilaistumaan kilpailijoista, voidaan erilaistuminen saada aikaan mielikuvatuotteella markkinoinnillisin keinoin. (Rope & Methner 1987.)

Tuotteen markkinoinnissa ei kannata panostaa pelkkään terva- ja teepuushampoon markkinointiin, vaan luoda mielikuvia. Hoidollisten ja hyvinvointiin liittyvien seikkojen painoarvoja olisi voinut selvittää tuotteen käyttöominaisuuksien lisäksi. Markkinoinnissa positiivinen viesti kulkee paremmin mielikuvina, jotka perustuvat faktoihin. Pelkät tosiasiat tuotteen sisällöstä ja sen vaikutuksesta eivät yksistään luo ostohalukkuutta. Aikataulullisesti tämä olisi vaatinut yhden kuukauden lisää ja jonkin verran pidemmän testipesuajan testaaajilta niin olisivat ehtineet tunnustella mielikuvia.

Virpi Raipala-Cormier, mitä jatkossa

Tuotteelle tehdään pieniä muutostöitä nyt saatujen tutkimustulosten perusteella. Mitään isompaa ei tullut esille, joten on hyvä jatkaa tästä eteenpäin tehden pieniä testauksia, minkä jälkeen itse tuote on valmis markkinoille. Kaiken tämän kehitystyön lomassa teemme kaikki dokumentit valmiiksi uuden tuotteen markkinoille tuontia varten. (Raipala-Cormier 2015).

Kaikki tämä vie aikaa ja tavoitteena on saada tuote myyntiin viimeistään keväällä 2016. Tuotetta tehdään ensin pienempi erä, näin saadaan selville, minkälaista palautetta tuotteesta tulee. Palautteen myötä tehdään tarvittavia muutoksia. Tuotteissa yleensä tulee käytön myötä vielä jotakin kehittämistä, minkä jälkeen tehdään uusi versio tuotteesta, missä on korjattu huomatuut puutteet. Olisi hienoa jos ei mitään korjattavaa tulisi ja tuotteen saisi levittää ja-kelukanavia pitkin maailmalle. (Raipala-Cormier 2015.)

Markkinointipäällikkö Timo Mantere, tuotteen tulevaisuus

Tuotekehittelyn lomassa tehdään tuotteelle markkinointisuunnitelmaa ja mietitään pakkauksen ulkoasua ym. visuaalisia seikkoja. Tämän kaikki aikataulutetaan niin, että markkinointiin ja myyntiin liittyvät asiat ovat valmiit samanaikaisesti kun tuotekehitys valmistuu ja on mahdollista saada shampoo myyntiin. Pakkauksen ulkoasu on yksi tärkeä miettimisen kohde, pitää olla tuotteen näköinen.

Testimateriaalien pohjalta myös mietitään, onko testaaajien kirjoittamissa kehitysehdotuksissa mahdollisia seikkoja, mitä voisi käyttää myös markkinointiviestinnän hyväksi, luomaan tietyn-

laista mielikuvaa tuotteen vaikutuksista ja suuntauksista. Ei riitä, että korostetaan vaikuttavia aineita, vaan on annettava mielikuvia elämänlaatua parantavista arvoista.

Yhtenä osana markkinointia voidaan mahdollisesti käyttää tämän tutkimuksen tuloksia ja korostaa, että tuotteesta on tehty vertaileva käyttäjätutkimus, missä verrokkina on käytetty tervantuoksuista tuotetta, ja kuinka luomushampoo hoitaa antaen puhtautta ja kiiltoa säästämällä luontoa. Ensimmäinen ehto on saada tuote markkinoille sellaisessa muodossa, että sen tuotannolla on jatkuvuutta. Tuotteesta on tehtävä imagoltaan sellainen, joka erottuu edukseen muista markkinoilla olevista tuotteista.

Mikä on se jokin, se on se, mitä muille ei ole ja riittävän tehokas markkinointiviestintä tiedottamaan uudesta tuotteesta. (Mantere 2015).

8 Pohdintaa

Käyttäjätutkimuskysymysten hahmottelu ja asettelu veivät aikaa enemmän kuin osasi odottaa. Niiden suunnittelu selkeiksi ja yksiselitteisiksi oli hankalaa, koska itse tiesi mitä kysymyksellä tarkoitettiin, mutta kun sen luetutti henkilöllä, joka ei ollut asiassa sisällä niin hän saattoi hahmottaa kysymyksen sisällön täysin erilaisella, mitä oli tarkoittanut. Lopullinen tutkimuslomake piti sisällään 12 kysymystä, joissa osassa oli a ja b kohdat. Tuotetestaajan vastaamisen helpottamiseksi ne olivat aseteltu erilaisiin kokonaisuuksiin.

Kyselylomakkeen kysymykset oli toteutettu yhdessä tutkijan ja yhteistyöyrityksen (Luomuyrittäjä Frantsila Ky:n) kanssa. Yhdessä katsottiin kysymysten tärkeys työn kannalta ja varmistettiin, että kysymykset mittaavat oikeita asioita tutkittavan aiheen kannalta. Tutkimustulosten läpikäyminen, laskeminen ja analysointi olivat työn mielenkiintoisin osuus. Tutkimuslomakkeiden jakovaiheessa olisi pitänyt vielä paremmin ohjeistaa tuotetestaajia täyttämään jokainen kohta, mikä mahdollista. Nyt oli melko paljon tyhjiä vastausrivejä kysymyksissä, joihin olisi pitänyt vastata sanallisesti. Monivalintakysymyksiin sen sijaan oli vastattu tunnollisesti.

Tuotetestaajien motivoimiseksi heille luvattiin palkinto vaivannäöstä. Täytetyn kyselylomakkeen palauttaneille annettiin vaivan palkaksi Frantsilan tuotepaketti, miehille ”Ojan isännän muistolinimentti” ja naisille ”Luontoäidin virkistävä jalkavoide” tai ”Luontoäidin 11 yrtin käsisvoide”.

Tutkimus aloitettiin käytännön testaustyön tekemisestä, mikä oli hyvin mielenkiintoinen vaihe, mutta ei paras mahdollinen tapa aloittaa. Tuotetestaustyöpyyntö tuli Luomuyrtiltä Frantsila Ky:ltä helmikuulla ja käyttäjätutkimuksen aloittaminen tapahtui heille sopivan aikataulun puitteissa. Tuotetestauksessa käytetyn lomakkeen kysymykset luotiin Virpi Raipala-Cormierin ja Timo Mantereen haastattelujen pohjalta.

Teorian kirjoittaminen jäi käytännön työn jalkoihin. Teoria kirjoitettiin vasta käytännön tutkimuksen jälkeen. Nyt teorian kirjoittamisen jälkeen olen huomannut monta asiaa, mitkä olisivat tulleet huomioineeksi eritavalla jos työjärjestys olisi ollut toisenlainen. Yksi haaste teorian kirjoitusvaiheessa oli, valmiit testauksen tulokset. Testaustulosten ollessa tiedossa ennen teorian kirjoittamista oli vaarana sekoittaa testauksesta saatuja tuloksia teoriaan. Luomu- ja luonnonkosmetiikan teoriaan käytettävissä olevia tieteellisten tutkimusten pohjalta tehtyä lähdemateriaalia oli vaikea löytää. Materiaalia löytyi hyvin, mutta suurin osa siitä oli kirjoitettu pelkän yksittäisen käyttäjäkokemuksen- tai uskomuksen pohjalta.

Tuotekehitystä jatketaan yrityksessä syksy ja talvi lähinnä ulkoisten markkinointiin ja lakisääteisiin pakkausmerkintöihin liittyvien asioiden työstämisen kanssa. Itsessään tuote lähtee markkinoille sellaisena, mitä se oli käyttäjätutkimusta tehtäessä. Tuotteiden vertailussa tulleet asiat olivat lähinnä niitä, mitkä johtuvat ekoshampoon toiminnallisista eroista verrattuna tavalliseen shampoooseen. Tuote itsessään toimi kuten oli odotettu; oli miedosti pesevä, hiuspohjaa ja hiuksia hoitava shampoo.

Työn toteutusjärjestyksen käänteisyydestä huolimatta testaustyössä onnistuttiin ja saatiin tutkimustulokset auki työntilaaaja hyödyttävällä tavalla. Tulevaisuudessa jos vielä tehtäisiin vastaavaa tutkimusta, aloitettaisiin sen taustateorian kirjoittamisesta. Käytännön työn ja teorian yhdistämisessä selkeäksi kokonaisuudeksi oli haastetta.

Lähteet

Baumann, L. 2015. Cosmeceuticals and cosmetic ingredients. Kiina. China Translation & Printing Services, Ltd.

D´Ámelio, F. S. 1999. Botanicals A Phytocosmetic Desk Reference. Florida. USA: CRC Press LLC.

Dweck, A. 2011. C. Formulating Natural Cosmetics: An Encyclopedia of Ingredients. Carol Stream. USA: Allured Business Media.

Frantsila-Cormier, V. 2004. Luonnonkaunis Yrtit ja luontaishoidot naisen kauneuden ja terveyden tukena. Juva: WS Bookwell Oy.

Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kananen, J. 2011. Kvantti Kvantitatiivisenopinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy - Juvenes Print.

Paajala, J. & Jokivartio, T. 1989. Tervan valmistus ja käyttö. Oulu: Oulun yliopiston Pohjois-Suomen tutkimuslaitos.

Rope, T. & Mether, J. 1987. Mielikuvamarkkinointi. Espoo. Amer-yhtymä Oy Weilin+Göös kirjapaino.

Salvador, A. & Chisvert, A. 2008. Analysis of Cosmetic Products. Eastbourne. CPI Anthony Rowe.

Suhonen, P. 2006. Mielipidetutkimukset ja yhteiskunta. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy - Juvenes Print.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö, Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Winter, R. 2005. A Consumer`s Dictionary Of Cosmetic Ingredients. New York. USA. Tree Rivers Press.

Verkkolähteet

Erittäin hieno suomalainen. 2015. Tervashampoo - Auttaa rauhoittamaan hiuspohjaa. Viitattu 11.8.2015. <http://erittainhienosuomalainen.fi/>

Evira. 2015. Natriumbentsoaatti. Viitattu 1.11.2015
<http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/tietoa+elintarvikkeista/koostumus/elintarvikeparanteet/lisaaaineet/e-koodit/?a=showEcode&ecodeId=1849&itemsPerPage=5000>

Frantsilan Hyvänolonkeskus. 2015. Luomuyrttitila Ky. Viitattu 26.4.2015.
<http://www.frantsilanhyvanolonkeskus.fi/fi/Frantsilan+historia.html>

Groupe ecocert. 2015. Ecocert sertifikaatti. Viitattu 26.4.2015.
<http://ap.ecocert.com/glorganic/>

Luonnonkosmetiikka.2015. Kemikaalialttius vähenee. Viitattu 13.8.2015.
<http://www.luonnonkosmetiikka.fi/luonnonkosmetiikka/mita-hyoty-luonnonkosmetiikasta/>

Luonnonkosmetiikka. 2015. Luonnonkosmetiikka/luonnonkosmetiikan määritelmä. Viitattu 26.4.2015.
<http://www.luonnonkosmetiikka.fi/luonnonkosmetiikka/luonnonkosmetiikan-maaritelma/>

Natural and organic cosmetics. Viitattu 19.10.2015.
<http://www.ecocert.com/en/natural-and-organic-cosmetics>

Kainuun terva. 2015. Terva- merkittävän puun kuivatisle. Viitattu 26.10.2015
http://www.kainuunterva.com/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=33

Terve. 2015. Kuinka usein hiukset tulee pestä ja pitääkö shampoon vaahdota. Viitattu 14.8.2015.
<http://www.terve.fi/hiukset/kuinka-usein-hiukset-tulee-pesta-ja-pitaako-shampoon-vaahdota>

Terveyskirjasto. 2015. Kutina. Viitattu 20.10.2015.
http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00248

TNS Gallup. 2015. Viitattu 12.8.2015.
<https://www.tns-gallup.fi/uutiskirje/2011/ihminen-ostaa-enemman-tunteella-kuin-jarjella>

Tukes. 2015. Luonnon- ja ekokosmetiikka. Viitattu 14.8.2015.

<http://www.tukes.fi/fi/Kuluttajille/Kosmetiikka/Luonnon--ja-ekokosmetiikka/>

Virtuaali AMK. Ylemmän AMK- tutkinnon metodifoorumi. Kvasitieteellinen tutkimus. Viitattu 29.10.2015.

<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289356644/1194290133753.html>

Wikipedia. 2015. Benzyl Alcohol. Viitattu 11.8.2015.

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Bentsyylialkoholi>

Wikipedia. 2015. DTM Hydratoin. Viitattu 11.8.2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/DMDM_hydantoin

Wikipedia. 2015. Kookosamidopropylibetaini. Viitattu 19.10.2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/Cocamidopropyl_betaine

Wikipedia. 2015. Lauryyli Glukosidi. Viitattu 19.10.2015

https://en.wikipedia.org/wiki/Lauryl_glucoside

Wikipedia.2015. Natriumbentsoaatti. Viitattu 1.11.2015

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Natriumbentsoaatti>

Wikipedia. 2015. Natriumkloridi rakennekaava. Viitattu 19.10.2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/Sodium_formate

Wikipedia. 2015. Natrium Laureth Sulffaatti rakennekaava. Viitattu 18.10.2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/Sodium_laureth_sulfate

Wikipedia. 2015. Panthenoli rakennekaava. Viitattu 18.10.2015.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Panthenol>

Wikipedia. 2015. PEG-4-Rapeseedamide. Viitattu 11.8.2015.

<http://www.kaochemicals-eu.com/peg-4-rapeseedamide>

Wikipedia.2015. Teeppuu. Viitattu 1.11.2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/Melaleuca_alternifolia

Wikipedia.2015. Tervahauta. Viitattu 1.11.2015.

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Tervahauta>

Wikipedia. 2015. Väriaineet CI 15510, CI 19140, CI 42090, CI 28440. Viitattu 11.8.2015.

<https://en.wikipedia.org>

Julkaisemattomat lähteet

Frantsila. Luomuyrttitila. Tuotetieto 20. Sisäinen tiedote. 28.4.2015. Kyröskoski.

Mantere, Timo. Frantsilan Luomuyrttitila Ky:n markkinointipäällikön haastattelu. 20.1.2015 ja 7.4.2015. Kyröskoski.

Raipala-Cormier, Virpi. Frantsilan Luomuyrttitila Ky:n toimitusjohtajan haastattelu. 20.1.2015 ja 7.4.2015. Kyröskoski.

Kuviot

Kuvio 1: Kehäkukka (Frantsila 2015)	7
Kuvio 2: Frantsilan Luomuyrttitila, Hyvänolonkeskus (Frantsila 2015)	8
Kuvio 3: Tuotetestauksessa käytetyt shampoopullot	12
Kuvio 4: Natriumlayryylieetterisulfaatti (Wikipedia 2015)	13
Kuvio 5: Natriumkloridi (Wikipedia 2015)	14
Kuvio 6: Kookosamidopropylibetaiini (Wikipedia 2015).....	14
Kuvio 7: Pantenoli (Wikipedia 2015).....	14
Kuvio 8: DMDM Hydantoiini (Wikipedia 2015)	15
Kuvio 9: Damaskonruusu (Wikipedia 2015)	17
Kuvio 10: Lauryyli Glukosidi (Wikipedia 2015)	17
Kuvio 11: Natriumbentsoaatti (Wikipedia 2015).....	18
Kuvio 12: Tervahauta (Wikipedia 2015).....	19
Kuvio 13: Teepuu (Melaleuca alternifolia) (Wikipedia 2015).....	19
Kuvio 14: Luonnonkosmetiikan Ecocert-sertifikaatti (Natural and organic cosmetics 2015)	22
Kuvio 15: Luomukosmetiikan Ecocert-sertifikaatti (Natural and organic cosmetics 2015) .	23
Kuvio 16: Tuotetestaajien ikäjakauma	26
Kuvio 17: Tuotetestaajien hiusten ja päänahan ongelmat	27
Kuvio 18: A ja B testishampoon riittävyysvertailu	28
Kuvio 19: Tuotteen käyttökokemuserviointi kouluarvosanoin 1-5.....	29

Taulukot

Taulukko 1: Verrokki A shampoon ainesosaluettelo (Cederroth Oy 2015)	13
Taulukko 2: Verrokki B shampoon ainesosaluettelo ((Raipala-Cormier 2015).....	16
Taulukko 3: Luonnonkosmetiikassa sallitut raaka-aineet (Frantsila 2015.).....	21
Taulukko 4: Luonnonkosmetiikassa kielletyt raaka-aineet (Frantsila 2015.).....	21

Liitteet

Liite 1: Luomu Terva-teepuushampoon tuotetestauskaavake	42
---	----

Liite 1: Luomu Terva-teepuushampoon tuotetestauskaavake

Olen Arja Moisio opiskelen aikuisopiskeluna estenomin tutkintoa (kauneudenhoitoalan ammattikorkeakoulututkinto) Laurea-ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyönä Frantsilan kehittämän Terva-teepuushampoon tuotetestausta. Shampoo on testauksen jälkeen tarkoitus ottaa tuotantoon tai sitten jos kyselytulokset siltä näyttävät niin tuotekehittelyä jatketaan puutteiden osalta edelleen, jotta saadaan mahdollisimman täydellisesti käyttäjän tarpeita ja odotuksia vastaava tuote.

Frantsilan Terva-teepuushampoo sisältää ecocert pesevien aineiden lisäksi mm. tervaa, teepuuöljyä, rosmariinia ja koivumahlaa. Terva ja teepuu ovat tunnettuja myös hilseen poistossa.

Pese normaalilla tavalla hiukset eli kastele hiukset, lisää shampoo kosteiden käsien kautta hyvin kasteltuihin hiuksiin, vaahdota ja huuhtele. Viimeinen huuhtelu olisi hyvä tehdä aina viileällä vedellä. Pese ensin shampooa A kunnes pullo on käytetty loppuun, pese välissä viikko sillä shampooa mitä tavallisesti käytät sen jälkeen ota käyttöön pullo B. Täyttäisitkö pesujen jälkeen kaavakkeeseen miltä sinusta on tuntunut käytössäsi olleet tuotteet.

Vastaa kysymyksiin ympyröimällä Sinulle sopiva vaihtoehto!

Sukupuoli

a. nainen   b. mies

Ikä

a. 20-40   b. 41-60   c. 61-

1. Hiustesi ja päänahkasi mahdolliset ongelmat

---

2. Kuinka monta kertaa käytit tuotetta pullosta?

A

B

---

3. Aiheuttiko tuote sivuvaikutuksia, esim. ihon kutinaa, punoitusta, hilseilyä tms.?

A

B

---

4. Auttoiko tuote mahdollisen hilseen hoidossa?

A

B

---

5. Arvioi tuotetta kouluarvosanoin 1 - 5 (1 huono, 5 erittäin hyvä)

	A					B				
Tuotteen pesuteho	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen vaahtoavuus	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen rakenne	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen väri	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen ihotuntuma	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen helppokäyttöisyys	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuote antoi kiiltoa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen tuoksu kosteat hiukset	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Tuotteen tuoksu kuivat hiukset	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

6. Toiveitasi tuotteella: mitä haluaisit muutettavan, mikä oli erityisen hyvää jne.?

A

B

	A	B
7. Käyttäisitkö jatkossa tuotetta	Kyllä / En	Kyllä / En
8. Suositteletko tuotetta muille	Kyllä / En	Kyllä / En
9. Arvostatko tuotteen kotimaisuutta	Kyllä / En	Kyllä / En
10. Arvostatko tuotteen luonnollisuutta	Kyllä/ En	Kyllä / En

Jos vastasit johonkin kysymykseen kieltävästi, voit tähän viivalle kirjoittaa kehitysehdoituksen.

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Palauta kaavake minulle kun olet testipesujen jälkeen täyttänyt kaavakkeen, viimeistään pääsiäisen jälkeisellä viikolla.

Kaikille kyselyyn osallistuneille ja kaavakkeen palauttaneille Frantsilan Luomuyrttitila Ky korvaa vaivannäön tuotepalkinnolla.